

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.5.00/34.0641
VY_32_INOVACE_SZ.1.09

Ročník: **ZD – 1**

Tematická oblast: **Stroje a zařízení**

Tematický okruh: **Elektrická zařízení**

Téma: **4 / 4 Rozvody elektrické energie, bezpečnostní předpisy elektrických zařízení**

Zpracoval: **Robert Sventek**

Datum vytvoření: **17.8.2012**

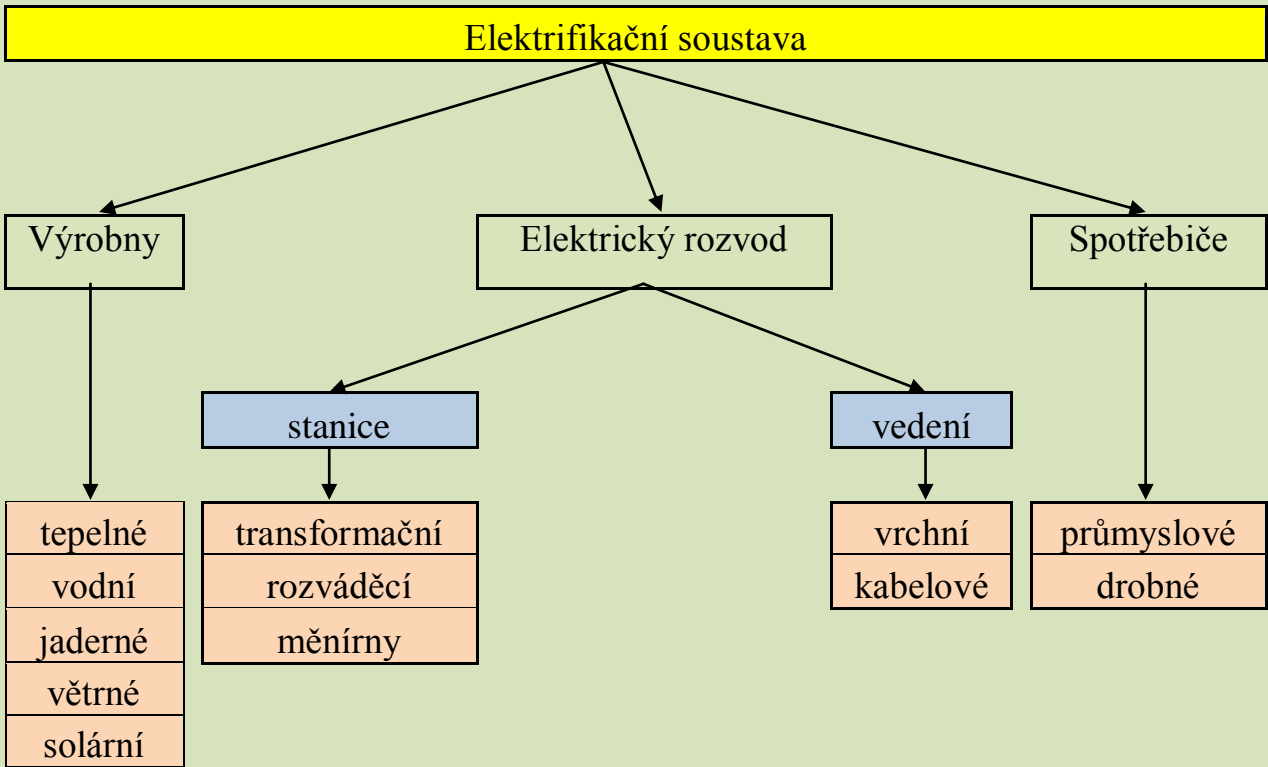
Anotace: Zpracovaný materiál slouží k podání výkladu o rozvodech elektrické energie v ČR, bezpečnostních předpisech při práci s elektrickými zařízeními. Žákům je postupně dle jejich možností vnímání a specifickým podmínkám výuky předložen studijní materiál ulehčující pochopení probírané tematiky.

Použité zdroje: Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005, ISBN: 80-7320-079-1

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.
Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005*

1) Elektrifikační soustava

Elektrická soustava je souhrn výroben elektrické energie, elektrických rozvodů a elektrických spotřebičů.

2) Bezpečnostní předpisy elektrických zařízení

<http://www.stromprop.cz/obrazky/eshop/1/0101c.gif>

Při zasažení osob elektrickým proudem je nutno poskytnout okamžitou pomoc podle těchto hlavních zásad:

1. Vyprostit postiženou osobu z dosahu proudu (vypnutím proudu, odsunutím vodiče nebo postižení osoby izolovaným předmětem, přerušením vodiče).
2. Provést kontrolu dýchání, vyčistit dýchací cesty a okamžitě poskytnout umělé dýchání (postiženou osobu položit na záda nebo na bok do stabilizované polohy, odstranit případné překážky z úst, zaklonit hlavu pro uvolnění dýchacích cest).

<http://i.iinfo.cz/images/319/prvni-pomoc-3.jpg>

3. V případě, že u postižené osoby není znatelný tep, je nezbytné začít s nepřímou masáží srdce (položít zápěstí pravé ruky dlaňovou stranou na dolní část hrudníku, levou ruku položit napříč přes pravou a váhou těla stlačovat hrudní kost k páteři, do hloubky 40 až 50 mm, asi 60 krát za minutu. Po pěti stlačeních hrudní kosti jednou vdechnout metodou dýchání z plic do plic).

<http://pkr.kr-ustecky.cz/getdoc/f3eff07b-6cb4-4a44-b30d-55e6cac511b5/image001.aspx>

<http://bushcraft.cz/wp-content/uploads/2010/12/mas%C3%A1%C5%BE-srdce.jpg>

4. Ihned přivolat lékařskou pomoc.

<http://hasici.blogger.cz/obrazky/hasici.blogger.cz/uraz-el-proudem-2.jpg>

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.
Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství
PARTA, 2005*

<http://www.epomed.cz/wp-content/uploads/2010/09/fig-8-5.jpg>

http://www.zelpage.cz/news_n/kampan.jpg

3) Rozvod elektrické energie na staveništi

Většina stavenišť vyžaduje k provozu stavebních strojů, k osvětlení pracovišť, místností a jiných zařízení odběr elektrické energie. Velká staveniště se připojují na celostátní distribuční elektrovodní soustavu vysokého napětí, menší na místní třífázovou soustavu. Není-li možné připojení na distribuční síť, používáme k výrobě elektrické energie dieselelektrické agregáty.

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.
Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005*

<http://www.edb.cz/grmat/nabidky/9599x1.jpg>

http://www.az-svarecotechnika.cz/images/clanky/jak%20vybrat%20elektrocentralu/medved_kapota.jpg

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.
Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství
PARTA, 2005*

Pro vybavení staveníšť rozvodem elektrické energie platí nezbytné bezpečnostní předpisy.

Jde zejména o tato opatření:

1) Přívodní vedení k hlavnímu elektroměru se musí provést jako definitivní (konečné).

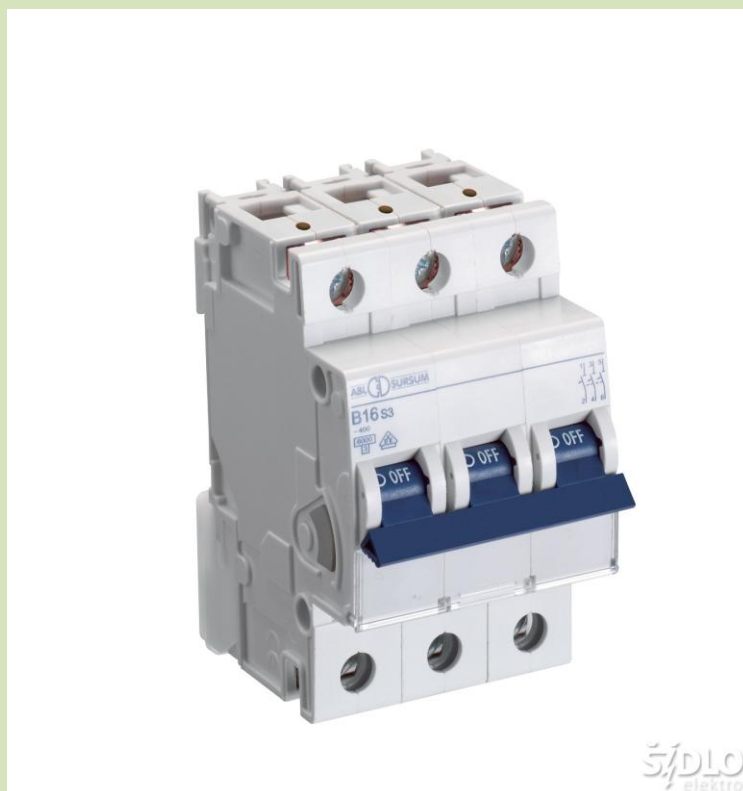

http://elektrika.cz/obrazek/przdr_1.jpg

2) Elektroměr musí být vybaven jističem, který vypíná veškeré okruhy a musí být chráněn před povětrnostními vlivy a proti poškození.

<http://www.kacir.com/429-498-large/krizik-ej-10-40-a-elektromer-jednofazovy-1s-mech-fakturacni.jpg>

<http://www.jisticsidlo.cz/photo/original/jistic-3-pol.-6kA.jpg>

3) Sloupy pro venkovní elektrické vedení mají být normalizované, dřevěné impregnované sloupy mají mít betonové patky.

http://www.malechovice.cz/pictures/middle/sloup_01.jpg

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.
Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005*

4) Venkovní vedení nízkého napětí z neizolovaných vodičů musí být nad volným prostranstvím ve výšce nejméně 5 m, v místech provozu nejméně 6 m.

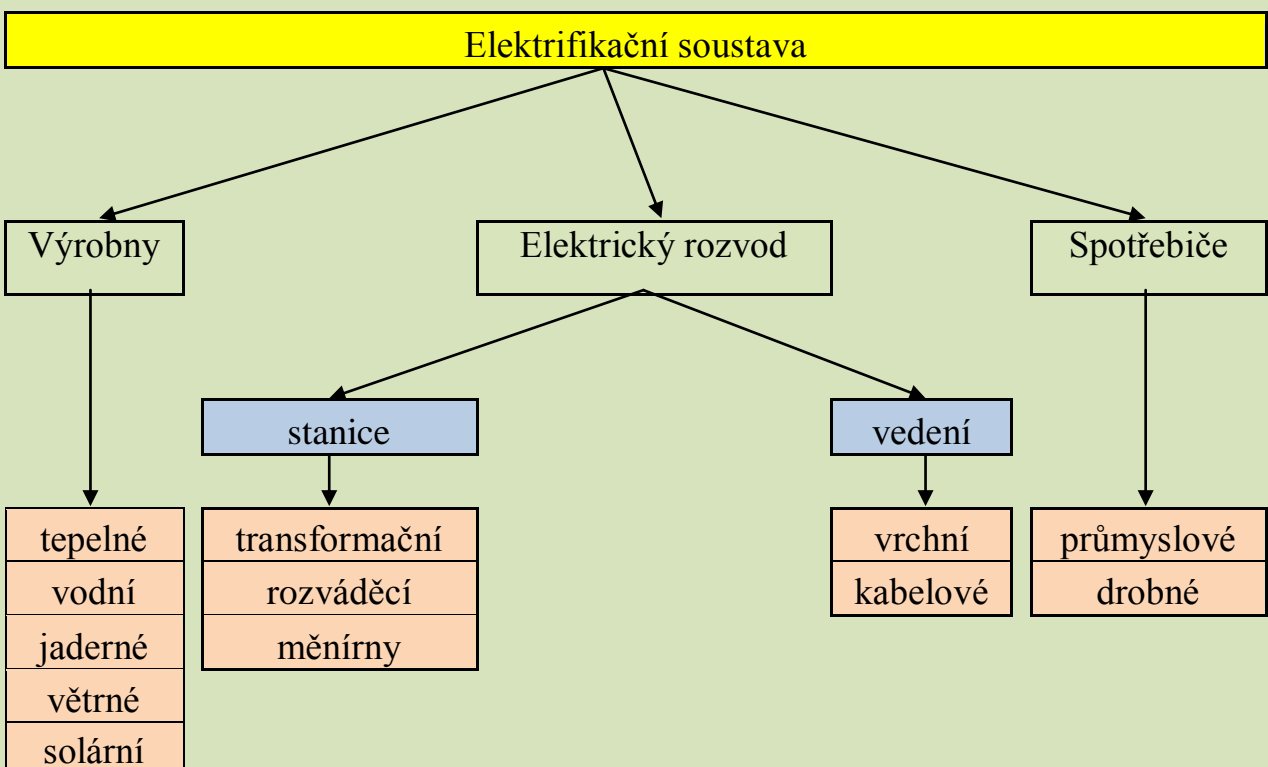
5) Vedení nízkého napětí na stavbách musí být umístěno tak, aby nehrozilo nebezpečí dotyku osob pracujících na lešení, a vyloučila se možnost dotyku stavebních strojů.

6) Zařízení nízkého a vysokého napětí nesmí být přístupné veřejnosti.

4) Písemná část do sešitu

T 4 / 4 Rozvody elektrické energie, bezpečnostní předpisy elektrických zařízení

1) Elektrifikační soustava

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.

Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005

2) Bezpečnostní předpisy elektrických zařízení

Při zasažení osob elektrickým proudem je nutno poskytnout okamžitou pomoc podle těchto hlavních zásad:

1. Vyprostit postiženou osobu z dosahu proudu (vypnutím proudu, odsunutím vodiče nebo postižení osoby izolovaným předmětem, přerušením vodiče).
2. Provést kontrolu dýchání, vyčistit dýchací cesty a okamžitě poskytnout umělé dýchání (postiženou osobu položit na záda nebo na bok do stabilizované polohy, odstranit případné překážky z úst, zaklonit hlavu pro uvolnění dýchacích cest).
3. V případě, že u postižené osoby není znatelný tep, je nezbytné začít s nepřímou masáží srdce (položít zápěstí pravé ruky dlaňovou stranou na dolní část hrudníku, levou ruku položit napříč přes pravou a váhou těla stlačovat hrudní kost k páteři, do hloubky 40 až 50 mm, asi 60 krát za minutu. Po pěti stlačeních hrudní kosti jednou vdechnout metodou dýchání z plic do plic).
4. Ihned přivolat lékařskou pomoc.

3) Rozvod elektrické energie na staveništi

Většina stavenišť vyžaduje k provozu stavebních strojů, k osvětlení pracovišť, místností a jiných zařízení odběr elektrické energie. Velká staveniště se připojují na celostátní distribuční elektrovodní soustavu vysokého napětí, menší na místní třífázovou soustavu. Není-li možné připojení na distribuční síť, používáme k výrobě elektrické energie dieselektřické agregáty.

Pro vybavení stavenišť rozvodem elektrické energie platí nezbytné bezpečnostní předpisy.

Jde zejména o tato opatření:

- 1) Přívodní vedení k hlavnímu elektroměru se musí provést jako definitivní (konečné).
- 2) Elektroměr musí být vybaven jističem, který vypíná veškeré okruhy a musí být chráněn před povětrnostními vlivy a proti poškození.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robert Sventek.

Při zpracování využita učebnice Strojní zařízení pro odborná učiliště, obor vzdělávání zednické práce, nakladatelství PARTA, 2005

- 3) Sloupy pro venkovní elektrické vedení mají být normalizované, dřevěné impregnované sloupy mají mít betonové patky.
- 4) Venkovní vedení nízkého napětí z neizolovaných vodičů musí být nad volným prostranstvím ve výšce nejméně 5 m, v místech provozu nejméně 6 m.
- 5) Vedení nízkého napětí na stavbách musí být umístěno tak, aby nehrozilo nebezpečí dotyku osob pracujících na lešení, a vyloučila se možnost dotyku stavebních strojů.
- 6) Zařízení nízkého a vysokého napětí nesmí být přístupné veřejnosti.